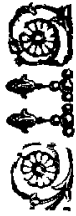

૧૧૫૭૦૮

પોશ્તશાનનું ખોલકું

પોશ્તશાનનું ખોલકું

પ્રકાશક,
“નવચેતન” પુસ્તકાલય-તરફથી

ચંદ્રશંકર મગનલાલ બુક્સેલર.

બરોડાની ભાગ્ય-મુરત

આવૃત્તી પહેલી

૧૯૨૪

પ્રત ૫૦૦૦

112

તેજીને સમારા પૈમાનો મચાવ કરવોછે જો તમેને મોઢીદાર
 રૂપીઆની કીમતની નવલકથા ખરીદ કરતા કટાજો
 આવનો હોય તો જરૂર આ સારરૂપ વાર્તા ખરીદો

વીર દુર્ગાદાસ

ગઠોડ મરદાર દુર્ગાદાસના અદ્ભુત પરાક્રમની મ્થા
 હોય તમારા બાળકોને રસેશ પ્રત્યેની રૂગ્મેનુ જ્ઞાન
 હોય તો આજો ખરીદો

બહારગામવાળાએ છ આનાની ટીકીટ બીડવી
 મુલ્ય માત્ર પાંચ આના.

તૈયાર છે ?

તૈયાર છે ?

ધનવાન થવાનો સહેલો ઉપાય

હુન્નર સાર સમુદાય

(સેકડો હુન્નરોનો સમ્રહ.)

કીમત માત્ર આના આઠ.

લખો,

“ગુજરાતી” સાહિત્ય મંદિર.

સલાબતપુરા-મુરત

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૧૫૭૮ ઝગોક

પુસ્તકનું નામ પાંચશીકુ પોત્તુ

વિષય ટ-૨-૧૨

પોજસનનું પોલકું

મધુ બંસરી

જરા કહોજી સાવરીયા શા જાદુ કર્યા ?
જાદુ કર્યા મન ઘેલા કર્યા,
હતુ મમ દિલ ભોળુ બાળ, ના સમજ્યુ કુવાર કંઈ,
કાનિલ તમારા કામણે બાલા દિવાની થઈ,
જીગર અમ લૂટી લઈને ના દવા પાગલને દેશો કંઈ,
જીવન વિનાની વેલીને પ્રીતીના પાણી પાશે નહિ
હર્યા અમ પ્રાણ નેહ નાથ, કંઈ વિનતી સતાવો નહિ,
મોહન તમારા હાસ્યથી, નયનો નચાવો નહિ,

શ્રુગી ઋષિ.

હુ તો જોગણ બની છુ, મારા વહાલમની,
વહાલની પ્રેમ આલમની-હુ તો
વન વનના મહેલ પ્રિતમ ? તારા વિણ સુના છે,
તિરથના ઘાટ પ્રિતમ ? જોગીથી જુના છે,
રસિકા એ રસના ઉપાસકની-હુ તો
તરૂ તરૂને પાને પ્રિતમ ! નામ જો તારૂ છે,
રેખા રેખામા પ્રિતમ ? લાગ્ય જો મારૂ છે,
દાસી એ દિલના દિલાવરની-હુ તો

(કાવ ન્હાનાલાલ)

મીનળ-મુળળ.

* દુટેલા તાર વીણાના તે બધાશે ફરી પાછા,
 પુટેલા પ્યારના વાજ ન મધાશે કદી પાછા-ટેક૦
 દીવાલોમા પડ્યા ચીરા, તે સધાશે કદી પાછા (૨)
 થયા ચીરા જીગરના તે ન મધાશે કદી પાછા-ટેક૦
 પડ્યા જે મ્હોતના મુખમા ઉભા થાયે ફરી પાછા
 ઘવાયા બેવફાથી જે ન સાજા થાયે તે પાછા-ટેક૦
 પડેલા ઝખમ બજરના પુરાયે તે ફરી પાછા
 પડેલા જીલમના વા તે ન ફર્યાયે કદી પાછા-ટેક૦

એમાં શુ ?

કોયલીયા કુક સુનાવે, બીલી બસત બહાર-કોયલીયા૦
 કોન સખી મોહે બસત સુનાવે મય તલસુ બાર બાર,
 પાપી પપૈયા પિયુ પિયુ બોલે, પિયા પરદેશી ચાર-કોય૦
 જ્યા પિયા બીન જલે દીન રચના, જોખનવા દિન ચાર,
 મયે નવજોખના જોગન બનુ ગી, પિયા મીલન દુસ્વાર-કોય૦

સતી દ્રાપદી.

ગોવિંદ ગુણ ગાવોરે હો નરનાર,
 ગોપાળા ગુણ ગાવોરે હો નરનાર
 ગિરિધર બાટધર, શ્રી મુરલીધર,
 નામથી નેહ લગાવોરે હા નામથી નેહ લગાવોરે હો
 અધમ ઉદ્ધારણુ ભવ જળ તારણુ,
 શ્રીકૃષ્ણ કૃષ્ણ કહે જાવોરે, હા શ્રીકૃષ્ણ કહે જાવોરે-હો.

એકજ ભુલ.

મને ભોળીને ભરમાવી રે મા, કેમ કરૂં ?
 અણુમમળુને ફેમલાવી રે મા, કેમ કરૂં ?
 મારી પાને પાને આવે, છાની વાતો સંભળાવે
 માફ તીલ લલચાવે, પેલો ગરજ
 ગ્યારી કહીને ખોલાવે, એની પાસે કેમ પ્રાવે ?
 એ તો માલળે ન એકે મારી અરજ
 જાતી માતો, અરરર રરરર અરરર રરરર થાયડે - મા.
 એના મોઢાની મીઠાશ, એ તો જાણે નાગ પાશ,
 પછી હોય કે ન હોય મારી મરજ,
 કરે પરાણે એ પ્રીત, એ તે કયાની હશે રીત ?
 થઈ બેસે જે ધગર મારો વરજ !
 છાતીમા તો થરરર રરરર થરરર થાયરે મા કેમ કરૂં ?

એકજ ભુલ.

આપણે કશું વકીલાત ત્યારે ભરશે કોણ પાણી ? (૨)
 પછી ઘણી ઘણીયાણી થઈને મહાલશેરે બા-આપણે
 આપણું પહેરું પાટલુન બુટ કોટ નેકટાઈ, (૨)
 પછી ઘણી એથા ટપકી પાડી નાચશેરે બા-આપણે
 આપણે થઈશું મોલજર કરશું ધુમ ફરરર,
 વરજ લે ઘા ચોળી પહેરી સાચવસે ઘર
 ઘાઘરા પલટણ કરશે દેશનો ઉદ્ધાર
 એા માગ હિંદ તારો થઈ ગયો બેઠો પાર !-આપણે

સ સાગ-નૌકા.

શ્યામ ઝુલે હીડોળા, કુજન બનમે,
 કુજન બનમે મધુ બનમે,
 લતાએ પુષ્પોકો ઝુલેમે કયા ઝુલાતી હયે ?
 પવનકે ઝોકેમે કયસી, સુગંધ આતી હયે ?
 ચનનકે ઝુમકે શાખે સમા દીખાતી હયે ?
 મદનકો ગોદમે લેકર એહ સખ રમાતી હયે ?
 બસ ગઈ સાવરી સુરત એહ નયનનમે—શ્યામ.

સરહારબા.

બસીવાલા આજેરે મારે દેશ,
 તારી શામરી સુરત પ્યારો બેશ-બસી.
 આવન આવન કહે ગયોજી, કર ગયો કોલ અનેક;
 ગિણુતા ગિણુતા ઘીસ ગઈ મોરી આગરીયારી રેખ,
 સાવરીયા, રસીલા, સલુણા, પીયારે જીયામે કર નિસાર,
 દેહદાર { હુમતો જોગી પ્રેમ કેરે, પ્રેમ હમારો દેશ,
 શુધ નહી પાઈ પીયુકી, તબ લીના આ બેશ-તારી

બુધ્દેવ.

પડતી હવે સુજને ખબર તુમા જણાયે હર્ષ નહિ,
 આ જગતની જાળખની, ચતુરાઈ તે દીઠી નહિ
 જ્યા પ્રેમ મારો ગળ હળે, ત્યા તે દીધો બદલો ખરો,
 જરમાર ને છોડયા વિના, ચુકિત કશી સુઝી નહિ.
 હવે તો જોજશ જાગી (૨)

ચોળી વિભૂતિ અગે, બન્યો શુ યોગી (૨)
 સમાધિ જૂઠી દે ત્યાગી, -હવે
 વિલાસી મહેલના વાસી, તને આ શીલગન લાગી ? (૨)
 મધુરા પુષ્પને ત્યાગી, ગ્રહ્યા કાટા શુ હીન ભાગી (૨) હવે
 ઉડી આશ ધારીને મે તરે સગ કીધો તો (૨)
 ભડ્યો દર્ઝ ભુલાવી ઓ ? વિરાગી શુ ગયો ત્યાગી (૨)
 હવે તો જોજરા જાગી

સુરદાસ.

દાસ પરે દયા લાવોરે,
 દયાળુ દેવા દાસ પરે દયા લાવો-ટકા
 અમારી સબધ તોડી, જીવ આપ ચરણે જોડી
 હુ તો બની જોડો ખાવો ખાવોરે-દયાળુ
 આખો વિના સકટ આવુ, ખાડામા ગોથા ખાવુ,
 વા'રે અવિનાશી આવો આવોરે-દયાળુ

અરૂણોદય.

હ, બીને દીલામો દેતો, રકનો બેલી ભલી ભાગ લેતે,
 સૂના આગણા શોભાવે મારો રેટિયો મહે,
 દેશ ઉદયના જાણો ઝીણા ઝીણા તાર એના,
 નિર્ધનને ઢાક્યા રાખનારો, મારો જેવે એતો-સૂના
 જીવનના મત્ર જેવા, જણ જણકાર એના,
 ભારતનુ ભાવિ એ ભણાવે, ખરો ધર્મ કહેતો-સૂના
 ચક્ર સુદર્શન જાણો, શ્રી ધનસ્યામનુ એ,
 દેશની લક્ષ્મી રોકનારો, રખેવાળ રહેતો-સૂના.

સારમવળ શુ મુખે કહેવું હયા ધાયલની લાવો કઈ,
સારમ આખોની રહેતી હો, કલેબ કણા કાપો નહિ

ખાતિગબ

મારી મજની, તુ કયા રમીઆવી રજની, સાચુ ખોલ, ખોલ, ખોલ,
રહણી મૈયર, તુ શીદને આળ ચડાવે, કેડો છોડ છોડ, છોડ ?
હમેણા માળા ગુથી હતીને, હમણા કેમ કમ્માણી,
ખમેવો તને કયા વળ્યો, તારી ભમ્મર કયા ભીન્નણી-સાચુ
ગો ભમરો શીરપગ બેઠો, ઉરાડતા ગભરાણી,
લાપોટે લટ છુટી ગઈ—મારી ભમ્મર ત્યા ભીન્નણી,—કેડો
અવર ફત બેઠો હીમે છે, છાતીએ નખ લાગ્યા,
અવા રમીયો કોણ મળ્યો તને કામબાણ કા વાગ્યા-સાચુ.
રોપટડો પીજરથી કાઢી, ગમાડતી હું રંગે,
ચતુર ગાય ભરીને નાહો એઢાણી એ અગે-કેડો છોડ ;
જનરી તારા અગે મહેકે, કુસુમ કળીના હારો,
નરન રહ્યા છે નાચી નવેલી મળીયો કોણ ડગારો-સાચુ.
ચંદ્ર સરોવર નહાવા ગઈતી, વાટે મળ્યો એક માળી,
છાજ ભરીને ગજરા આપ્યા, હું તો તમથી હારી—કેડો
ર. માંડલીક. રાગ ભૈરવી.

ખુને જીગરકે પીતી હું બસ ગમમે તેરે યાર,
ગહેરે ચમનસે ફીરતી હું બસ ગમમે તેરે યાર,
નખ ચુપકે ચુપકે રોતી, મુ આસુઓમે ધોતી.
વે કહા ગયો મેરો મોતી, મોતી ખીના નહિ મોતી,
ખસ ગમમે તેરે—ખુને

હીલ ઉસીકુ દીજીએ દીલદાર યાર હો,
 કયા હીદુ કયા મુસલમાન કહરદાન યાર હો,
 મેરી નજરજો તુમસે લડગધ, મે પલગસે નીચે પડગધ,
 વોહ કહા ગયે મેરે પ્યારે,
 મેય અગ્નિ જેશી જલ ગધ ખસ ગમમે તેરે યાર-ખુને.

સૂર્ય કુમારી.

સોહામણી સ્વર્ગની વાટ એકદીન સોલાવજો હો રાજ,
 રમીલા અમરાપુરી ઘાટ એકદીન સોલાવજો હો રાજ
 સાખી
 મૃત્યુલોકના મનુષ્ય કયા, કયા અમરાપુરી ઘાટ,
 અવટિત-કહો એ કેમ અને, વસમીવીકટ એ વાટ,
 મુગટમણી તમે રાજસદનના, પારિજાત તમે નદન વનના,
 રાજવશી દેવાશી રમીકવર, પ્રિત જ્યોત પ્રકટાવી પરસ્પર,
 મેળવવા અતરમા, અતર સ્વર્ગ અમારૂં સોહાવ હોરાજ.

વીર કુણાલ.

અમારા દેશને છોડી, અમે થાનાર પરદેશી,
 હૃદયને મેળવી લેશે, અમારો પ્યાર પરદેશી-અમારા.
 થયા દુર્ભાગીયા એવા, તજવી દેશની સેવા,
 ભટકશુ પારકા ઘરમા, ખની લાચાર પરદેશી-અમારા.
 અમારી ધર્મ નીતિથી, અમારી સત્ય પ્રીતિથી,
 અમે સત્ક્રમથી થઇશુ, હૃદયના હાર પરદેશી-અમારા
 અમારા દેશ ખુશ્યો, અમારી જન્મ ભૂમિમા,
 હવે છેલ્લા પ્રણામો છે, અમે હૃદય પરદેશી-અમારા.

ઓલતો કાગળ

રાગ કોરસ.

આશક ખરબુચા જેવા માશુકનો પુરહમામ,
 ચાહે રાહે કે માટે શુ અમને 'તેથી કામ
 જાણે ઘરડીઘોડીને પહેરાવી લાલલગામ,
 જોડી જુગતી છે એવી, જેવા મળશે ગામ
 હા,હાહાહાહાહા-હાહાહાહાહા
 વરલોલધરે કન્થાનો, જમવાને માગે જાન
 ઘોડાને બદલે ખાધો, ગીતડાને બદલે કાણુ,
 અહીં માડવડે મડાયો, ત્યા કાઢ ગયા સમશાન,
 ચોરી નેબદલે ચોકો, ને રામખોલો ભાઈરામ
 હા,હાહાહાહાહા-હાહાહાહાહા

ચલતા પુર્ન.

આખે કહેકે દિલહીને હમકો કીયા ખરાખ,
 ઓદિલ કહેકે આખોને હમકો ડુખાદીયા,
 બિગાડાના કીશીડા કુચ્છન મગર હાથે મુકતમે,
 દોનોકી જીદને ખાકમે મુજકો મિલાદીયા,
 ડાલ ગલે બયા મેય રોએરોએ જાનીયા
 ઉચી અટારીયા પીયા ખોલાવે પતલી કમરિયાસો બલખાવે.
 થકથક ગઇયા મેય રોએરોએ જાનીયા
 જોરા જોરી ઘુઘટ લાકે, જોખન રસલુટે,
 ગલલાકે લખલખ કર્યા-મેય રોએરોમેજાનીયા
 ડાલ ગલે ખૈય મેય રોએ રોએ જાનીયા

વીર-દુર્ગાદાસ.

સોગન લઉં (૨) નદા ચ દાના,
 સોગન હમારા કેવ ગણીને,
 નમને વહુ દીકરી માનીને,
 સોગન લઉં ખોટા જાણીને-મોગન લઉં
 મતી પીતાની હવે સુધરશે, વદન નદાને મળી જશે
 સોગન લીધેલા ટૂળી જશે-મોગન

ક સ-વધ.

કાનુડા તહારી કામણ કરનારી, વ્રજમા વાનલડી વાળી
 મીઠી વળી મોહક, મન વશ કરનારી, વ્રજ
 મન વશ કરનારી, સ્વર સુણતા લાગે સુખકારી
 હુ ઘેડી (૨) નમ વિણ થઇ છુ ગિરધારી-વ્રજ

શ કરાચાર્ય

કહેજો કે ગઠર તો મન્યાસી થયો,
 ન્યામી બધે અવિનાશી થયો-કહેજો
 કહેજો જગ ઉષ્મારણ, કારણ બાળ થયો છે યોગી,
 માફ તારુ ત્યાગી માતા, થયો બ્રહ્મ અનુ રાગી-
 તો પણ મુજને નહિ નિરખતા જનની જીવજ ખોશે,
 શાન્તિ દઇ સહુ કહેજો માતા, રહેજો પ્રભુ ભરોમે-કહેજો

પુદ્ગલેવ.

પિયુ પિયુ પોકારતીરે, પપૈયા વધુ કુરે વનમા,
 વિરહ અગાર ઉઠે તનમા, અનિશય બળી રહી મનમા

ખીલતી આ કળી કુસુમની, લોગી વિના કરમાય,
 ઝુલતી આ લલિત પાખડી, લોગી મધુકર રહાય-પિયુ
 બાળા રસાળી અતરે, આકુળ વ્યાકુળ થાય,
 નમ્ર નવોદા નોતમ રમણી, રસિક નરવર રહાય,
 હસણી હુ ખી થતીરે, કોમળ માનસ ઉપવનમા-પિયુ

માલતી-માધવ.

નાનકડી નાનૂક નાર, હુ બહુ નાનકડી-બહુ નાનકડી.
 મારા લાલાની 'તુ લાડકડી (૨) છુ લાડકડી (૩)
 આખ તણે મટકે પટકુ છુ લાલને,
 નાની શુ મમજે વહાલાના વહાલને,
 (હુ તો બધુએ સમજુ છુ)

જાણી લોજો ભરથાર તુ બહુ માથે ચડી (૩) નાનકડી
 સુર્ય કુમારી.

ગિખાયો છુ પ્રસાયો છુ, કુટાયો છુ લુટાયો છુ,
 દુભાયો છુ મુઝાયો છુ, અમારી આમ બાબત છે
 (પણ થયુ કેમ)

પકડતા જાળમા ઉદર ભરાયો સર્પ તે અદર,
 હયુ દોડા બદલ ખચ્ચર અમારી આમ બાબત છે
 ખીજાણા નાં નખરાળા મુઝાણા જોઈ ગોટાળા,
 પછીથી પુઝડા વાળો, મળ્યો તો આમ બાબત છે
 તમારા કષ્ટ સઉ ટળશે, અવશ્યે ન્યાય પણ મળશે,
 તમારા શત્રુ મપડાશે, અમારી એ કબુલ છે,
 તમારી એ ડબુલત છે, અમારી આમ બાબત છે.

વીર કેશરી.

થવાનુ ના થવાનુ કે' નભુમી કોણ એવો છે,
 ન જાણ્યુ જાનકી નાથે, સવારે શુ થવાનુ છે
 હતી શય્યા ઉપે અહલ્યા, જગતમા વાન જાહેર છે,
 ન જાણ્યુ જ્ઞાની જ્ઞાતમે, સવારે શુ થવાનુ છે;
 હતા કોશવ અને પાડવ, જગતમા મહા બળી યોદ્ધા,
 ન જાણ્યુ સિંમ જેવાએ, સવારે શુ થવાનુ છે
 ગમ્યા જુગટુ મહુ માથે, વિભુનિ મો ગયા હારી,
 ન જાણ્યુ ધન જેવા એ, સવારે શુ થવાનુ છે

કાદમ્બરી.

શુ કહુ કથના મારી રાજ, શુ કહુ કથની મારી,
 હુ તો દૈવના ત્રાને હારી રાજ, શુ કહુ કથની મારી
 પગખી પારિજાતિક મે, અરપણ કીધુ મન મહાર,
 પતિ તણ પરલોક મિધાવ્યા, કરી જીવતર મમ આરુ-રાજ.
 ચદન કાપટની ચિતા રચાવી, પતિ સહગમન આશે,
 શુન્ય દેહ મમ ન્વામી તણો, પણ ઉડી ગયો આકાશે-રાજ
 અગ્નિ મે અર્વસ્વ સ્વામીને, પ્રેમની કંઈની ધારી,
 તણ જગત જ જાગ સવ હુ, પ્રીતે ભજુ ત્રિપુરાસી-રાજ.

મુરહાસ.

હુ ભજન કરીશ હરિનુ સદા સુખે,
 આ સસાર આગ સમ લાગે,
 મિથ્યા પ્રાપ્ત મારી હારી-ભજન

નહિ કોઇને કેહેવા તમારી વાત આ બધાઉ છુ,
 રાખો ભરુસો હૃદયમા, હુ દેવના સમ ખાઉ છુ
 છોડો ક્ષમા લાવી મને, ઝટ આહિથી બવા દીઓ,
 સતો તણા સહેવાસમા, ગુણ કૃષ્ણના ગાવા દિયો-હુ
સુકન્યા-સાવિત્રી.

લાગી લગન મને ત્હારી, ઓ લલના—લાગી
 સુરપતિ ? મતિ શુ વિસારી ઓ લલના—લાગી
 શયિથી અધિક મુખ આપુ, પટરાણી કરી સ્થાપુ,
 ઉથાપુ ન વચન મનોહારી—લાગી

સતી અનસૂયા.

મારે માઢે મનવી રાજી કહેવરાવી, કલાવી પઢાવી પ્રજો શુ નમે,
 પુલ મુગધી વાળા રુડાર ગરૂપાળા, તેની મીઠી મુગધી તને
 ના ગમે—મારે

લીલા પીળા ઝાડ પાન, ઉપર પળી કરે ગાન
 રોજ ક્રને સાભળવા, કોને ના ગમે (૨)
 નર્મદા—વાહુ કેવી શાણી બોલે મધુર વાણી

ઠાઠી ડમરીના બોલ મારા મનમા રમે,—મારે

મરાશ્વિતા કાદમ્બરી.

યઈ પ્રેમવશ પાતળીયા, મારા મનના માલેક મળીયારે યઈ
 પ્રીતે કરે મુખવાસ, સજનવ રાજ હૃદયના વાસી,
 પ્રેમદા પ્રીત જ્યોત પ્રકાશી, મારા મનના મનોરથ ફળીયારે યઈ
 ભાગ્યવત કર્યો ભગવતી મુજને, જીવન અક્ષણ થયુ માફ,
 કરે શ્રીહરિ શુભત્વમાફ મારા મનના માલિક મળીયારે યઈ.

માલતી માધવ.

લ્યો સુદરી સુમનની માળા,
જઈ કહેજો પ્રણામ હમારા
માળા નહિ પણ વરમાળા,
સુદર વર યો શરમાળા
મુખદર્શનથી મન ચોરી (૨) ચિત હરી ગઈ બાળ ચકોરી,
તમે કિશોર એ નવલ કિશોરી, મટકે મોહ્યા મટકાળા—લ્યો.

સરસ્વતી ચંદ્ર.

મને ખ્યારી લાગે હા, છળી સુદર મોહન વરની,
મોર મુકુટ પીતામ્બર મોહી ગલે વીજ્યાતિ માલા
વ દ્રાવનમા રાસ રમે, હરિ રાધારમણ રૂપાળા મને
રસીયા રસ તરસ્યા રસીલીના રસિક અધર ચુમતા,
પીન પયોધર મરદન કરી, હરિ ભાવથી ભુજ ભરતા મને

સ સાર લીલા

આવી આણુધારી આ ધાડ
બાપા ગેળી ગોળા માર
રાડને આઘ્યો ના વિચાર
મરકે ભૂત બની નીરધાર
ભાઈ ભાળો ભાઈ બાળો
એક આ ફેશનનો ગોટાળો.
શામળી યાજી કરજો મારી સહાયરે
તમે મોટરમા બેસી વહેલા આવજો

શુ શામળીયોજી મહાય કરે આ બાળકને સલાજો
 તમે શીદ મને સહુ બાળો
 નખર વનનો આ ગોટાળો હાયહાયહાય
 મારા દીલમા આ વાગી ખીલી મારા
 પગની નળીઓ થઇ દીલી
 દીકરી આનો શું ઉપાય
 ઇન્જત ટકે શેર વેચાય અરેરે મગી ગઈ તારી માય
 બાપા હાયહાયહાય બાપા હાય

પુલ્લદેવ.

પુલની પાખડી લ્યો પ્રાણુ-પુલની
 ગણી અતરની ઓળખાણુ-પુલની
 શ્યામ સંતુણા અમ ઘેર આવ્યા, શા કરીએ સન્માન,
 નાથ નગિના પરિમલ લીના. મન માન્યા મહેમાન-પુલની
 ગાઝુ શુ કહીએ સમજીને, સખી નયનનાં સાણુ,
 વિમળ કમળ આ સરવર જગતું લોગી અમર મુજાણુ-પુલની

મહાદેવશિંદે.

ચાદનીના ચોકે ચતુરા ચીતહર ચીત હરવા જાતા,
 ચદા આ જોતા નલની ચદ શરમાતી,
 લજ્જાની પગલા ભરતા
 સત્રી ખીલી મધુ માસની મધુ શબ્દ કોડીલ ગાય છે
 મધુરામૃદુલ મલયા નીલે મધુ મજરી લચકાય છે
 મધુ કુજમા મધુ સુદરી માધવ મીલન આ વ્હાય છે
 આ ચાદનીને નીરખતા શી ચાદની શરમાય છે

સ સાર-લીલા.

ઓ પાણી (૨) આજે આવ્યો હાથ બચ્ચાણ
 બે દિલસણ તો કાણની કયા દરકાર છે
 હું લાણ (૨) ઝાઝી કવ્વી ના પતરાણ
 ઓ દાદાણ (૨) ચુપ આ તારો તો સરદાર છે
 કરતાતા નાટક બાણ પોરી છોડી દે પતરાણ
 વાહુ મારા પ્રાઇવેટ માણ

દોલતરામની દોલતપગ બદા રહ્યા છે ગાણ
 દિકરા મારા ઢોર હુગ્યાની કડ્ડ હુગ્યાણ
 ના ના ણ (૨) હા હા ણ (૨)

શુ મમજ્યા શુ લાલાણ, હવે માફ કરો પિતાણ
 આ તો પહેલી છે બાણ ખીણ નેયા છે

વસત-પ્રભા.

શ્રી રામચદ્ર ગુપ્તી

શ્રી મીતાપતિ લણ લેને મન અવસર આવો એણે જશેણ
 ખીલી વસત છેલા, ખીણ જીવાની બહાલા, રમીયા મન
 પી લેને મુખધામ,

ખીલી વસત તેવી ખીલી પુલવાડી બાળા, પ્રભુને શણગારી
 મન બહાવ શ્રી.

રમણી રૂપાળી હૈયે હેતે ધરી લે બહાલા, કરીલે અધરામૃત
 રસનુ પાન

નાથના નાથ એને અતર પર પ્રીત બાળા કરી લેને કાયાનુ
 કલ્યાણ.. શ્રી.

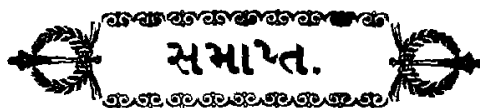
મધુ-બ સરી.

મેરી બૈયા ન પકર ગિરધારી શ્યામ
ચલી ભરન નીર જમુના કે ધામ-મેરી
તુમ તો જાતે સોતન સગ રહેતે,
અબ તો સદન પ્યારી, શ્યામ-મેરી

પૃથ્વી પુત્ર.

નવીન પ્રેમરસભીની મૃગનયની ભાન તુકયા ભૂલી આવી
શાણી સહુણી મદન મદમીણી કોણે તણે
ભરમાવી જહેન—ભાન

સરવર તટપર જલકોડાએ સહજ સખી એતો આવી
અપક છાયે ઉભી રહી એને લોગીએ ભરમાવી
અગસપરમ અમ આખ મળી મને લોચનીયે લલચાવી—હેન
માગે જતા મધુકર નિકટ ગર્ધ અણુભણી
મદભર રસીકા રસ લૂટતા રસ ઘેન મહી ઘેરાણી
મન ગમનાની મોજ મજમા પુલ વેણી વીખરાણી
જહેન ભાન તુ ત્યા ભૂલી આવી

સુગત લીમડાચોકમા આવેલા બાહુ ધનકોરના દેશી મિત્ર પ્રેસમા
નાથુભાઈ દેવચંદે છાપ્યુ

ધર ધરનો શણગાર.

ચતુર સુંદર સ્ત્રી વિલાસ

અથવા

મનહર સૂરણ ગરબાવળી

મૂલ્ય માત્ર દશ આના

આ ગરબાવળી આધુનિક સમયનું અનમરી પ્રગટ કરામ ।
આરી છે જેની અદર ગુરુથી સ્ત્રીઓ અને બાળાઓને આપ-
વામાં આવતું મગીતનું જ્ઞાન જેને માટે જોડતા સ્ત્રીપયોગી
ગાયનો, મંજરો, ગરબાઓ વિગેરેનો મોટો મત્રદ કરનામાં આવ્યો
છે જેના સીતાજી પી કાયળી વેદમ્મી નવવાસ સત્યમામાનું
રૂપણ, ગદ્યાજના વિવાદ લક્ષના ગીત, અધરણીના મેલાળા,
જનોમ્મી રીગેરે ખતને અનમરી એટલી તો પયોગી બનારી છે
તેના પ્રમાણમાં કોમત કાવજ નથી ગ્યેઝડ કાગળ કિતમ આ
પેપરના દાનદન સાથે

આજેજ લખો,

“શુજરાતી” સાહિત્ય મહિર.

સલાખતપુરા-સુરત.

અતિ લોકપ્રિય

“ગુજરાતી” ગાયનમાળા

ભાગ ૧ થી ૫ દરેકના છ આના

પાચે ભાગ સાથે રૂપીઓ સવા પોસ્ટેજ જુદું.

તમે જે-પાચ નાટકોના મારા ગાયનો જોઈ દરેક વખતે ગાયનની ચોપડીઓ ખરીદી તમારા પસંદ નાટકોના અગાડતા હશે. પણ આ ગાયનમાળાની દરેક ભાગની એક પ્રત ખરીદી હોય તો તમારે તેવી લેખાણ ચોપડીઓમાં અગાધ થતા તમારા પૈસા બચી જાય છે. કારણ કે “ગુજરાતી ગાયનમાળા” ની કોઈ ભાગની કોઈપણ આવૃત્તિમાં ખીલકુલ મુદ્રારો નધારો કરવામાં આવતોજ નથી એક વખત ખરીદી મગ્રદ કરવાથી દરેક ભાગમાં જુદા જુદા ગાયનોજ તમને મળશે અને તમારો ખોટો વ્યય થતો બચી જશે માટે ખરીદી કરા તો “ગુજરાતી ગાયનમાળા” જ ખરીદો.

સખો —

“ગુજરાતી” સાહિત્ય મંદિર.

સલાબતપુરા-સુરત

દરેક જાતના પુસ્તકો મળે છે સુચીપત્ર માટે
અડધા આનાની ટીકીટ ખીડો.

